Buitenlandsche Berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 11 *oct.* Volgens eene uit Wilhelmsbad ontvangene mededeeling, heeft het gelijktijdige verzoek van bijna alle officieren des legers, om uit 's lands dienst ontslagen te worden, eenen diepen indruk op den keurvorst van Hessen gemaakt, en men vleit zich, dat zulks hem zal nopen, om concessiën te doen. Van de 17 officieren, die, volgens ons berigt van gisteren, hun ontslag nog niet gevraagd hadden, hebben 12 dit alsnu ook gedaan. In dit verzoek, dat door elk hunner afzonderlijk werd ingediend, verklaren zij allen, dat pligt en eer hun niet veroorloven, mede te werken tot het omverwerpen der constitutie, waaraan zij den eed van trouw gedaan hebben; ten einde echter de ontbinding des legers te verhoeden, verklaren zij bereid te zijn, de dienst te blijven waarnemen, tot dat andere officieren in hunne plaats benoemd zijn. Men verzekert hier als stellig dat deze stap der Keur-Hessische officieren aanleiding heeft gegeven tot een besluit van den bond, om onmiddellijk Keur-Hessen door Beijersche en Oostenrijksche troepen te doen bezetten. Deze tijding heeft een nadeeligen invloed op onze beurs uitgeoefend. Ten zelfden tijde verneemt men, dat de Keur-Hessische onder-officieren het besluit hebben genomen, geene benoeming tot officier, ter vervanging der afgetredenen, te zullen aannemen. Een tweede voorbeeld van dien aard is gewis wel niet bekend.

De verbodene dagbladen worden thans te Gotha gedrukt, en de postadministratie heeft geweigerd aan het bevel, om deze dagbladen niet aan hunne adressen af te geven, te gehoorzamen.

Frankfort, 12 *oct.* Wij spraken dezer dagen van eene krachtige Oostenrijksche depèche aan het Pruisische kabinet, welke nog voor het vertrek van den Keizer afgezonden was. Deze depèche is van den 28sten sept. en daarin verklaart het Oostenrijksche kabinet met ronde woorden, dat het de bonds-verdragen en de daaruit voortvloeijende regten en verpligtingen als in volle kracht bestaande, beschouwt, en dat Oostenrijk derhalve de regeringen, die aan het verbond getrouw gebleven zijn, met al de hem ten dienste staande middelen zal helpen, om hunne aangerande regten te doen gelden, zonder zich om eenige tegenspraak, van welke zijde ook, te bekreunen.

Kassel, 11 *oct.* Algemeen heerscht hier eene treurige stemming, ten deele veroorzaakt door het besluit der officieren, om hun ontslag in te dienen. Zij zijn voornemens, om ingeval het ontslag wordt verleend, in Sleeswijk Holsteinsche dienst te treden, waar men het plan heeft ontworpen een nieuw corps van 10,000 man op te rigten. Men hoopt nog op eene betere wending der zaken. Aan den heer districts-directeur *Volmar van Eschwege* is de portefeuille van Finantiën aangeboden.

De Keurvorst heeft den gezant van het Pruisische hof *v. Dörnberg*, die met verlof te Havre de zeebaden gebruikt, ontboden. Hij is reeds te Wilhelmsbad aangekomen en na verscheidene conferentiën met den Keurvorst gehad te hebben, naar zijn post te Berlijn teruggekeerd.

De officieren der bezetting van Fulda hebben ook in massa hun ontslag ingediend.

Uit Wilhelmsbad verneemt men zoo even, dat de Keurvorst den heer *Hassenpflug* van het interimair beheer van het departement van Finantiën ontheven heeft en den heer *Volmar* in zijne plaats tot minister van Finantiën heeft benoemd. *Hassenpflug* blijft nu nog slechts belast met de ministeriën van Binnenlandsche Zaken en Justitie.

Berlijn, 12 *oct.* De depèches uit Weenen wederspreken zich in zooverre, dat sommige oorlogzuchtig, andere verzoenend van toon zijn. Er schijnt dus in Weenen nog geen besluit genomen te zijn. Officiëel is van daar nog geen *casus belli* aan Pruisen gesteld. Niemand geeft meer acht op de dreigende nota's van Rusland. De zaken worden echter tusschen den Bondsdag en de Unie tot eene beslissing gevoerd. Vandaar dat men in ministeriëele kringen gelooft, dat een oorlog niet tot de onmogelijkheden behoort.

— Men wil weten, dat Pruisen en Oostenrijk gemeenschappelijk in Keurhessen zullen handelen tot herstel van den wettigen toestand aldaar en tot beslechting der geschillen tusschen de regering en de kamers ontstaan. Dit berigt, door de *N. Preuss. Zeit.* tegengesproken, wordt echter door de *Nation. Zeit.* bevestigd.

ENGELAND.

Londen, 12 *oct.* Bijzondere berigten, die men hier uit Hamburg ontvangen heeft, verzekeren, dat de indruk van de derde mislukking van den aanval der Holsteiners op de legermagt der Denen, niet uitblijft; dat men de Holsteiners wel om hunne dapperheid prijst, doch dat men begint te twijfelen of de Denen niet ver in magt en stelling de Holsteinsche troepen te boven gaan, zoodat het onverantwoordelijk is, zulke aanvallen te ondernemen; of wel, dat het aan minder bekwame aanvoering ligt. Teleurstelling en zekere ontevredenheid in het leger vertoonen zich dan ook, en men hoort het gispen, dat een aanval gewaagd is tegen overstroomde landen en op zwakke dijken, waar de troepen in het slijk zakten en het geschut niet behoorlijk werken kon, terwijl dat des vijands ruim spel had van vaste punten. De bevolking voelt in den laatsten tijd hare geestdrift dan ook zeer bekoelen en de partij tegen het stadhouderschap wint veld.

— Uit Petersburg is de eerste bezending van voorwerpen, bestemd voor de Londensche tentoonstelling, in 89 kisten hier aangekomen; men verwacht nog meerdere toezendingen van daar. Rusland is alzoo de vreemde staat, die het eerst voorwerpen voor de tentoonstelling van 1851 herwaarts heeft gezonden.

— Nadere berigten van de *North-Star*, een der schepen ter nasporing van sir *Franklin's* expeditie, geven nog geene hoop op gunstigen uitslag; dat schip is zelf zeer in het ijs bezet geweest en heeft langen tijd eenige Esquimo's aan boord gehad, van wie men echter geenerlei narigt kon erlangen.

— De geringe sporen die men van de expeditie van sir *John Franklin* gevonden heeft, houden nog steeds de Londensche dagbladen bezig. Zoo leest men in de *Daily-News* van den 9den october;

»De rapporten omtrent het touw dat kapitein *Forsyth* gevonden heeft, laten geen twijfel meer over of er manschappen der equipagiën van sir *John Franklin* in de haven Riley geweest zijn; *zij* hebben dat touw achtergelaten. Men denkt dat sir *John Franklin* langs het onbewoonde eiland Wellington gestevend is. Zijne schepen zijn daar waarschijnlijk vastgevroren; vermoedelijk was het kampement op de kaap Riley opgeslagen door eene afdeeling, derwaarts gezonden tot opsporing der schepen. Die manschappen zullen naar hunne vaartuigen zijn teruggekeerd toen, nadat hunne levensmidelen verbruikt waren, de winter dáár was. Wanneer de expeditie van sir *John Franklin* niet verstrooid en zij bij de schepen gebleven is, dan is er kans dat men nog bij tijds komt; wanneer het waar is dat er eene reeks van eilanden, door tallooze naauwe kanalen van elkander gescheiden, zich ten noorden van Amerika en Azië, van Groenland tot Nova Zembla uitstrekt, dan moet sir *John Franklin* door het ijs, voor het eiland Wellington, zijn opgehouden. Het schijnt dat de zeelieden der laatste expeditie allen geloofden dat zij sir *John Franklin* op het spoor waren. Het gevaarlijke is dat soms de manschappen zich tot zulke uitzigten laten verlokken, zonder dat zij zorg dragen om van afstand tot afstand vaartuigen gereed te houden, waarop de onderzoekers zich zouden kunnen teruggeven. Zonder twijfel zal men binnen kort iets meer zekers vernemen."

De *Morning Herald* van 9 oct. zegt:

»De ontdekking der kampementen op kaap Riley en Beechy Island geeft stof tot nadenken. Zoo de vaartuigen, waartoe de manschappen behoorden, die zich aldaar hebben opgehouden, in goeden staat verkeerden, waarvoor dienden dan die uitgestrekte kampementen? Het is duidelijk dat die aanzienlijke ontscheping van allerlei soort van levensmiddelen en vleesch, eene reden moet gehad hebben. Men is lang op kaap Riley en Beechy Island gebleven en zekerlijk zijn onze brave landslieden door een ongelukkig voorval genoodzaakt geweest zich langen tijd in die ongastvrije oorden te vestigen.

»Een brief van kapitein *Collinson*, van 26 juni van Oahu (Sandwichseilanden) meldt, dat kapitein *Kelleth*, met den *Herald*, naar de Behringstraat vertrokken, kaap Lisborn bepaald heeft als de plaats der bijeenkomst; schoon kapitein *Collinson* 3,800 mijlen moest doorreizen, hoopte hij voor 15 augustus de ijsvelden te bereiken en stelde hij zich voor kapitein *Austin* op het eiland Melville te zullen aantreffen."

BELGIE.

Brussel, 13 *oct.* De berigten uit Italië zijn zeer belangrijk. Particuliere berigten uit Turijn behelzen twee gewigtige feiten. Het eerste, dat sedert lang voorzien was, doch waarover tot nu toe door geen Italiaansch dagblad of particulier berigt, met een enkel woord gesproken werd, is, dat de graaf *Camille de Cavour*, een der uitstekendste en meest geachte staatslieden van Piëmont, lid is geworden van het Sardinische kabinet. Het tweede is de feitelijke afstand van de stad Livorno, door het Toskaansche gouvernement aan Oostenrijk, in welke stad voortaan het geheele gemeente-bestuur afgeschaft is, om voor het militair gezag plaats te maken; en om dien maatregel de kroon op te zetten, zal laatstgenoemd bestuur uitsluitend Oostenrijksch zijn, daar de bezetting van Livorno in het vervolg alleen uit Oostenrijksche regimenten zal bestaan.

De Toskaansche regering schijnt overigens hare vaart niet meer te kunnen stuiten op den treurigen weg dien zij heeft ingeslagen.

De Gonfaloniere van Bagno en die van Ripoli zijn door anderen in hunnen functiën vervangen, omdat zij het voorbeeld van den Gonfaloniere van Florence gevolgd, dat is, protesten aan den groothertog tegen zijne laatste verordeningen gezonden hebben. Het ministerie beantwoordt dus overal met afzetting der gemeentelijke overheden, de protesten der steden tegen de herstelling der absolute magt.

De *Moniteur Toscan* van den 3den october behelst, overigens, eene circulaire van den President van den ministerraad aan de hoofden der provinciale besturen. Het doel van dit stuk is de verbolgenheid, veroorzaakt door de beide laatste besluiten, tot bedaren te brengen en de hoop levend te houden op de aanstaande herstelling der constitutioneele instellingen, ten einde daardoor te beletten dat de gemeentelijke regeringen soortgelijke manifestatiën doen, als waarvan die van Florence het voorbeeld heeft gegeven.

Men weet dat in het consistorie, den 30sten september door den Paus gehouden, en waarin onderscheidene kardinalen benoemd zijn, Z. H. de allocutie die men verwachtte en waarin over het geschil met Piëmont zoude gehandeld worden, niet heeft uitgesproken. Men zeide dat die allocutie zoude zijn uitgesteld tot een tweede consistorie, dat vier dagen later, den 3den october, zou plaats hebben. Dit consistorie werd werkelijk op dien dag gehouden en onderscheidene aartsbisschoppen zijn benoemd, maar het schijnt datook ditmaal de allocutie niet is uitgesproken. Men schrijft dit daaraan toe, dat op den dag vóór het consistorie, te Rome het berigt is aangekomen, der verbanning van de aartsbisschoppen van Turijn en Gagliari, welke gebeurtenis van dien aard is, dat zij de taal door den Paus te voeren ten opzigte van het geschil tusschen de beide hoven, nog moet wijzigen.

FRANKRIJK.

Parijs, 12 *oct.* De permanente commissie heeft gisteren buiten twijfel een belangrijk besluit genomen. Zij heeft eene sub-commissie van zes leden benoemd, belast met het opmaken van een proces-verbaal hetwelk eene afkeuring zoude behelzen van de wapenschouwingen en de oprigting van een kamp in het veld van Satory. Het zoude den 11den november op het bureau der vergadering worden nedergelegd, indien het rapport werd aangenomen in de vergadering die heden wordt gehouden.

Dit besluit heeft bij het ministerie grooten schrik gebaard. Het is eene ware oorlogsverklaring. Het zij zoo! *alea jacta est*.

De president zelf, zoude, zegt men, zich zeer gekwetst gevoelen door eenen maatregel, dien hij als beleedigend voor zijn karakter beschouwt, en, zoo ik wèl onderrigt ben, zoude hij plan hebben om, in geval de commiseie de zaken tot het uiterste mogt drijven, dat is, indien het proces-verbaal door den heer *de Mornay* in de pen gegeven en welligt opgesteld, mogt zijn aangenomen, — de Wetgevende Vergadering *proprio motu* bijeen te roepen en aanstonds bij eene krachtige boodschap met ernst te protesteren tegen alle denkbeeld van *coups d'état*, waarbij hij op nieuw plegtig zoude verklaren dat hij onwrikbaar den wettigen weg bewandelen en aan de constitutie getrouw blijven zal.

Eene dergelijke handeling zal ongetwijfeld in het land ongerustheid baren; maar dan, dus denkt men in het Elysée, zoude die dadelijk de schuld geven aan de permanente commissie die voor het grootste gedeelte is zamengesteld uit de pelgrims van Wiesbaden en de bezoekers van Claremont.

Dit alles heeft zeker een ernsteg aanzien. Van eene andere zijde heb ik vernomen, dat een bijzonder vriend, welligt de boezemvriend, den raad gaf van te buigen om niet te breken. »Ik zoude," dus zoude hij gezegd hebben »zonder aarzelen dien »armen *d'Hautpoul* opofferen, die dan voor zonden»bok zoude moeten dienen voor al de begane fouten. »De Kamer zoude voldaan zijn en de twist met *Chan»garnier* in eens geëindigd; ik zoude nog verder gaan. »Bij een door *Carlier* geteekend besluit, zoude ik »de ontbinding van het Genootschap van den *Dix »Décembre* uitspreken. Alsdan zoudt gij sterk zijn, »want gij zoudt voldoening geven aan de publieke »opinie."

Heden morgen had men nog geen besluit genomen. Men was nog aan het overwegen.

— De heer *de Persigny* zal naar Berlijn vertrekken. Ik geloof te kunnen verzekeren dat het ministerie, wat de Duitsche couranten daarvan mogen zeggen, *ten minste voor het oogenblik* geen plan heeft eenen diplomatieken agent bij den engeren Bond te accrediteren. De regering wil onzijdig blijven; echter weet ik dat het Oostenrijksche kabinet die onzijdigheid als gunstig voor Pruisen beschouwt, en dat het den President tot eene meer werkdadige staatkunde zou willen nopen.

— Men schrijft uit Trebisonde den 12den september, aan het *Journal de Constantinople*:

»De minister van Koophandel en Publieke Werken *Ismaël*-Pacha, heeft zich naar Trebisonde begeven, met den last, volgens een keizerlijken firman, om eenen straatweg van die stad tot aan de grenzen van Perzië te doen aanleggen. Terstond na zijne aankomst is *Ismaël*-Pacha aan het werk begonnen en naauwelijks waren de inwoners bekend met den hem opgedragen last, of zij hebben gezamenlijk een adres aan Z. M. den Sultan opgemaakt om hem te bedanken voor zulk eene groote weldaad.

»De minister van Koophandel heeft zich tot *Hassem*-Pacha, gouverneur van Trebisonde, om werklieden gewend; laatsgenoemde heeft geen moeite gehad om hen te vinden; want zoodra de bewoners van het platte land zijn bekend geworden met de zaak, zijn zij met duizenden naar *Ismaël*-Pacha gegaan om hem hunne diensten aan te bieden. Er zijn er reeds meer dan 5000 aan het werk en die brave lieden werken met zulk eene vlijt en ijver, dat het ligt mogelijk

is, dat de geprojecteerde weg reeds na eenen korten tijd voltooid is."

— Aan eene statistiek, openbaar gemaakt op last van het Huis der Gemeenten, ontleenen wij de volgende bijzonderheden aangaande het verkeer op de spoorwegen en het brievenvervoer in Engeland gedurende het jaar 1849:

»Het geheel getal reizigers over de ijzeren spoorwegen was 63,841,800; ontvangst 6,277,800 pond. sterl. (ƒ75,333,600) te weten:

1e klasse	7,292,800	reizigers,	1,927,700	pd. sterl.
2e »	23,521,600	»	2,530,900	» »
3e »	15,686,900	»	711,600	» »
Gem. trein.	17,340,500	»	1,107,600	» »

»De koopwaren, bagage, vee enz. bragten nog daarenboven op 5,528,600 pond sterl.; dat een totaal geeft van 11,806,400 pond (ƒ141,676,800.)

»De classificatie der voornaamste liniën, wat het aantal reizigers betreft, is aldus: London and North Western; Lancashire en Yorkshire; Midland Counties; Eastern Counties; South Eastern; London, Brighton and South Coast; London en South Western; Great Western, enz.

»Het brievenvervoer, in Engeland, blijft steeds toenemen, en is ontegenzeggelijk in eene reusachtige verhouding toegenomen, sedert de vermindering van het tarief en de invoering van een gelijk porto. De ontvangst blijft echter nog ver beneden hetgeen zij was toen de post niet meer dan ongeveer het een vierde gedeelte van de brieven, die hij tegenwoordig ontvangt, vervoerde. De volgende staat zal de veranderingen aangeven in de ontvangst bij de posterijen sinds de laatste tien jaren.

1839 —	82.471,000	briev., opbrengst	1,633,700	£
1840 —	168,768,000	» »	500,800	»
1841 —	196,500,000	» »	561,300	»
1842 —	208,435,000	» »	600,640	»
1843 —	220,450,000	» »	640,270	»
1844 —	242,092,000	» »	719,960	»
1845 —	271,411,000	» »	761,980	»
1846 —	299,587,000	» »	825,100	»
1847 —	322,146,000	» »	984,500	»
1848 —	328,829,000	» »	740,480	»
1849 —	337,065,900	» »	840,790	»

»De aanzienlijke vermindering der ontvangst in 1848, schoon in hetzelfde jaar het aantal brieven vermeerderd is, kan toegeschreven worden aan de vermindering van het aantal der brieven met waarde belast, ten gevolge van verflaauwing in de zaken en het handelsverkeer.

Binnenlandsche Berigten.

's Gravenhage, *24 oct.* Bij besluit van 13 october jl., no. 2, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

1o. aan mr. *G. J. Bruce*, benoemd gouverneur-generaal over Nederlandsch Indië, eervol ontslag te verleenen als Commissaris des Konings in de provincie Overijssel;

2o. in diens plaats tot laatstgemelde betrekking te benoemen jhr. mr. *C. Backer*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 9den october 1850, no. 46, is benoemd:

tot substituut-griffier bij de arrondissements-regtbank te Tiel, mr. *F. L. Rambonnet*, advocaat te Arnhem.

Rotterdam, *24 oct.* Ten einde te doen zien, welk belang men in eene op onzen voorspoed meest naijverige buitenlandsche handelstad, in het door ons medegedeelde plan tot eene onderneming van stoomcommunicatie met New-York stelt, en hoe veel vrees men daaruit voor zijne eigene toekomst put, nemen wij de volgende beschouwing uit den Antwerpschen *Précurseur* over:

»Voor geruimen tijd werd de quaestie eener geregelde stoombootdienst tusschen Antwerpen en New-York op het tapijt gebragt; maar zij kwam niet verder, ofschoon het nut dier onderneming door niemand betwist werd en zelfs verscheidene voordeelige aanbiedingen dienaangaande zoo in de Vereenigde Staten als in België, gedaan waren. Men zal den misslag nog wel niet vergeten hebben, die voor eenige jaren begaan werd, toen men geen gevolg gaf aan de voorstellen eener Amerikaansche maatschappij, die voor hare werkzaamheden de voorkeur aan Antwerpen zou hebben gegeven, zoo men haar ware te gemoet gekomen. Welnu! Hamburg heeft er van geprofiteerd.

De Hollandsche dagbladen melden ons nu, dat men te Rotterdam handelt, onderwijl wij schijnen te overwegen en werkeloos blijven. Er is eene inschrijving geopend tot het aanleggen eener geregelde stoomvaart tusschen de Vereenigde Staten en Nederland. Het aantal en het gewigt der inschrijvers doen verwachten, dat het benoodigde kapitaal om de dienst in werking te brengen, binnen eenige dagen bijeengebragt, zoo niet overtroffen zal zijn. Wij zullen dus alweder te laat komen, zoo wij niet spoedig ook een besluit nemen. Wij achten het niet overbodig, aan den handel en het gouvernement deze waarschuwing te doen.

— Van de Midden-Eems (Hanover) schrijft men ons het volgende: Algemeen is hier de aandacht gevestigd op de Drentsche kanalisatie. Om die onderneming met kracht bij onze regering te ondersteunen, heeft zich te Meppen een committé zamengesteld, uit leden der stedelijke regering en handelaren en heeft dit committé zijne werkzaamheden reeds begonnen.

Onze regering maakt met den aanleg van den spoorweg, loopende van Emden, over Leer, Papenborg, Meppen en Lingen naar de Pruisische grenzen, een begin en zijn thans te Leer een twaalftal ingenieurs met de voorbereidende werkzaamheden bezig.

— Te Papenborg klagen de reeders dit jaar over slechte vrachten. Met het bouwen van nieuwe schepen gaat het redelijk; men hoopt op orders van Holland, tengevolge van het in werking komen der nieuwe scheepvaartwetten; intusschen gelooven wij, dat aan die verwachting niet zal voldaan worden, daar men te Papenborg niet goedkooper dan in Groningen en Friesland zal kunnen bouwen en dan het regt van 4 pCt. en het nadeel van zelf niet het oog te kunnen houden op de wijze waarop het met den bouw der schepen toegaat, niet gunstig voor Papenborg werken zal. (*N. R. C.*)

Arnhem, *25 oct.* Wij deelen hieronder mede, het vonnis door de Arnhemsche regtbank gewezen in de zaak van het collegie van kerkvoogden der hervormde gemeente te Oosterbeek, tegen den voorzanger, koster en schoolmeester van gezegde gemeente.

Het gemeente-bestuur van Renkum is van dit vonnis in hooger beroep gekomen; de zaak is thans bij het Provinciaal Hof van Gelderland aanhangig gemaakt.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van maandag 24 october.

In de zitting van heden is door de daartoe benoemde commissie ter tafel gebragt het ontwerp-adres van antwoord op de troonrede.

De beraadslaging over dit ontwerp is bepaald op morgen ochtend te elf ure.

In dezelfde zitting zijn verkozen tot leden der commissie voor de huishoudelijke zaken der Kamer, de heeren: *Philipse* en *de Brauw*.

Tot leden die deel zullen uitmaken van de gemengde commissie uit de beide Kamers voor de openbaarmaking van het verhandelde in de Kamers, zijn verkozen de heeren: *Philipse*, *de Brauw* en *van Pallandt*, nadat door de vergadering bepaald was, dat het voor den duur der vorige zitting vastgestelde Reglement van Orde provisioneel van kracht zou blijven.

(Dit ontwerp is nagenoeg slechts de weerklank der troonrede.)

TWEEDE KAMER.

Zitting van maandag, 24 october.

In de zitting van heden heeft de minister van Financiën de begrootingswetten over 1851 ingediend en bij die gelegenheid eene uitvoerige aanspraak gehouden.

De commissie, in wier handen bij eene vorige zitting zijn gesteld de geloofsbrieven van den heer *Æ.* baron *Mackay*, heeft daaromtrent verslag uitgebragt, en geconcludeerd om dien heer als lid der vergadering toe te laten. De heer *Mackay* heeft daarop in handen des Voorzitters de bij de grondwet gevorderde eeden afgelegd en onmiddellijk zitting genomen.

De heer *Backer* heeft, bij eene missive van 13 october l. berigt, dat hij ten gevolge van, na zijne benoeming als lid voor de commissie voor het ontwerpen van een antwoord op de troonrede, plaats gehad hebbende omstandigheden, zich verpligt heeft geacht zijn ontslag uit die commissie te nemen. Dien ten gevolge is de afdeeling, waartoe de heer *Backer* behoort, tot de benoeming van een nieuw lid voor die commissie overgegaan, en is daartoe benoemd de heer *Lotsy*.

Onder de in deze vergadering ingekomen stukken komen voor dertien wets-ontwerpen, strekkende tot het verleenen der hoedanigheid van Nederlander aan de heeren: *P. C. Voswinkel Dorsselen* te Utrecht; *F. W. von Wattenwyl* te Leiden; *W. A. J. Wulfingh* te 's Hertogenbosch; *C. G. Wegelin* te Nijmegen; *J. Sichel van Meerdervoort* te Amsterdam; *C. H. Bresser* te Nijmegen; *E. Sillem* te Amsterdam; *H. Klugkist Hesse* te Kollum; *Th. G. Th. F.* baron *de Constant-Rebecque* te 's Gravenhage; mr. *C. F. J.* baron *de Constant-Rebecque* te 's Gravenhage; *W.* baron *de Constant-Rebecque* te 's Gravenhage; *F. A. W. Miquel* te Amsterdam, en *E. F. Dinaux* te Delft.

Naar aanleiding van een voorstel van den heer *Wintgens*, heeft de Kamer met 34 tegen 16 stemmen beslist, dat het Reglement van Orde der Kamer aan eene herziening zal worden onderworpen, en dat te dien einde door de afdeelingen eene commissie zal worden benoemd.

De commissie, in wier handen gesteld zijn geweest de geloofsbrieven van den heer *de Poorter*, heeft verslag uitgebragt omtrent nader bij haar ontvangen stukken, en tot toelating van dien heer als lid der vergadering geadviseerd, met welk voorstel de vergadering zich heeft vereenigd.

De commissie voor het ontwerpen van een adres van antwoord op de troonrede heeft haar ontwerp ter tafel gebragt, hetwelk naar de afdeelingen is verzonden, ten einde aldaar te worden onderzocht.

Regtswezen.

In naam des Konings!

De arrondissements-regtbank te Arnhem, ter kamere voor burgerlijke en handelszaken vergaderd, heeft, ter openbare teregtzitting van den 12den september 1850, het navolgend vonnis gewezen.

No. 62 en 70 ter rolle.

In de zaak van het collegie van kerkvoogden der hervormde gemeente te Oosterbeek, eischeren, vertegenwoordigd door den procureur mr. HENRI JEAN KRONENBERG,

tegen

LEENDERT VAN MERKENSTEIJN, wonende te Oosterbeek, gedaagde en eischer tot vrijwaring, vertegenwoordigd door den procureur CHRISTIAAN FREDERIK TROOST,

en

het gemeente bestuur van Renkum, gedaagde tot vrijwaring, vertegenwoordigd door den procureur ALLARDUS BOONZAIER AZ.

De arrondissements-regtbank te Arnhem, ter Kamere voor burgerlijke en handelszaken vergaderd;

Partijen, gehoord in derzelver conclusiën en pleidooijen,

Gezien de processale stukken, voor zoo verre noodig, geregistreerd,

Gehoord de door den heer substituut officier van justitie, mr. F. PELS RIJCKEN, genomene en in geschrift overgelegde conclusie, daartoe strekkende:

»dat het der regtbank behage, de door de oorspronkelijke eischeren gestelde daadzaken te verklaren »niet ter zake dienende en afdoende en zonder op »dezelve acht te slaan, aan dezelve hunnen eisch »en conclusie te ontzeggen, met veroordeeling in de »kosten, op den oorspronkelijken eisch gevallen, »met veroordeeling echter van het gedaagde bestuur »in vrijwaring en de kosten op den eisch in vrijwaring gerezen."

Overwegende, wat de daadzaken en de procedure betreft:

dat op 10 november 1849, de eischeren bij behoorlijk geregistreerd deurwaarders-exploit, aan gedaagde hebben doen overgeven een besluit van eischeren van 9 november 1849, bevestigende een ontslag, hetwelk reeds den 7den september 1846 door eischeren en notabelen van Oosterbeek aan gedaagde was gegeven uit zijne betrekking van koster, voorzanger en voorlezer van gezegde gemeente, en dat gedaagde in elk geval een ontslag van af 9 november 1849 gevende, en voorts aan gedaagde hebben doen verbieden zich van dien dag af aan eenige daad, tot die functie behoorende, te veroorloven, met sommatie, om binnen drie dagen aan eischeren terug te geven de sleutels van de kerk en alles, wat ter zake van gezegde bediening onder den gedaagde zijn mogt; —

dat eischeren aan gedaagde bij behoorlijk geregistreerd deurwaarders exploit den 29sten november 1849 hebben aangezegd;

dat, ten gevolge van zoo even gemeld ontslag, gedaagde's regt was vervallen, om het kostershuis te bewonen en de landerijen, tot de kosterij behoorende, in gebruik te houden; — dat mitsdien aan gedaagde van toen af aan alle gebruik en genot van die landerijen werd ontzegd; doch het gebruik en genot van het huis en tuin werd toegestaan tot 1 mei 1850, met sommatie, die verschillende panden op de aangeduide tijdstippen ter vrije beschikking van eischeren te laten;

dat eischeren daarop den 4den mei laatstleden, den gedaagde tegen 16 mei, bij behoorlijk geregistreerd deurwaarders exploit voor deze regtbank hebben gedagvaard, en ten dienende dage in overeenstemming met dezelve dagvaarding hebben geconcludeerd om, aangezien gedaagde niettegenstaande gezegde aanzeggingen, het land, behoorende bij het kostershuis, en gelegen te Oosterbeek, en belend ten Oosten het pastorieland, ten Zuiden den heer mr. J. J. C. GAIJMANS; ten Westen H. HOOIJER en ten Noorden G. GERRITSEN, wederom heeft doen bearbeiden en bezaaijen, en gedaagde daartoe alle regt mist en verpligt is de schade dier daad aan eischeren te vergoeden, het der regtbank moge behagen, bij dadelijk, niettegenstaande hooger beroep en zonder borgstelling uitvoerbaar te verklaren vonnis: 1o. te verstaan, dat gedaagde tot voorschreven handeling onbevoegd was; 2o. gedaagde te veroordeelen *a.* om binnen acht dagen na insinuatie van het in deze vellen vonnis, het voornoemde land te ontruimen en ter vrije beschikking van de eischeren te stellen, met magtiging op eischeren om, bij faute van dien, die ontruiming door eenen deurwaarder, houder van het vonnis, des noods met werklieden geassisteerd, ten koste van gedaagde te doen bewerkstelligen;

b. aan de eischeren te vergoeden alle kosten, schaden en intresten, door deze wederregtelijke handelwijze reeds bij de eischeren geleden of nog nader te lijden, het bedrag nader bij staat op te maken en te vereffenen volgens de wet;

c. tot al de kosten der procedure.

De eischeren verder op dezelve gronden, en aangezien gedaagde het kostershuis niet met 1 mei verlaten, den gedaagden den 1sten junij bij behoorlijk geregistreerd deurwaarders exploit, na bekomen verlof van den heer voorzitter dezer regtbank, in korten termijn tegen 3 junij, voor deze regtbank hebben doen dagvaarden, en ten dienende dage, in overeenstemming met dezelve dagvaarding, hebben geconcludeerd, dat het der regtbank moge behagen bij dadelijk, niettegenstaande hooger beroep en zonder borgstelling uitvoerbaar te verklaren vonnis: 1o. te verstaan, dat gedaagde onbevoegd was het gemeld huis na 1 mei te blijven bewonen;

2o. gedaagde te veroordeelen :
a. om gezegd huis binnen 24 uren na beteekening van het vonnis met de zijnen en al het zijne te ontruimen en ter vrije beschikking van eischeren te stellen, met magtiging op de eischeren, om bij gebreke van daaraan te voldoen, hem door eenen deurwaarder, houder van het vonnis, des noods met den sterken arm, dat huis te doen ontruimen en hem met de zijnen en al het zijne op den openbaren weg te zetten;
b. om aan de eischeren te vergoeden alle kosten, schade en nadeelen, door zijne wederregtelijke handelwijze bij eischeren al reeds geleden of nog te lijden; het bedrag nader bij staat op te maken en te vereffenen volgens de wet;
c. in al de kosten van het regtsgeding.

Dat gedaagde tengevolge van de dagvaarding van 4 mei, den gedaagde in vrijwaring, bij behoorlijk geregistreerd deurwaarders exploit van 7 mei heeft gedagvaard om, aangezien de gedaagde de vordering tot ontruiming van huis en land ter kennis van gedaagde in vrijwaring heeft gebragt, en daarop gedaagde in vrijwaring bij besluit van 19 maart ll. heeft gelieven te antwoorden, dat die woning en emolumenten hem in der tijd zijn toegewezen door den regter van Veluwenzoom, die de burgerlijke en kerkelijke autoriteit te zamen uitoefende, en dat die emolumenten dus niet anders dan door de beide ligchamen, de burgerlijke en kerkelijke gemeente gecombineerd kunnen worden ingetrokken, en op dien grond, aan gedaagde heeft toegezegd, dat gedaagde ter vrijwaring, wanneer gedaagde ter zake voorschreven door kerkvoogden verder mogt worden bemoeijelijkt, gedaagde en de gemeente in hun goed regt zou weten te handhaven; — ten dienende dage voor deze regtbank te verschijnen, ten einde gedaagde tegen gezegden eisch, ingesteld bij dagvaarding van 4 Mei te vrijwaren, in het geding tusschen te komen, en de zaak voor gedaagde op te nemen en zich te hooren veroordeelen om aan gedaagde eischer tot vrijwaring te vergoeden alle kosten, schaden en nadeelen, welke gedaagde, eischer in vrijwaring mogt komen te lijden, door of ten gevolge van eenige veroordeeling tegen gedaagde, eischer in vrijwaring, ten gevolge van gezegden eisch, uitgesproken, en zulks in geval van tegenspraak, met veroordeeling van gedaagde der vrijwaring in de kosten van dit geding tot vrijwaring en ingeval van toestemming met voorbehoud der beschikking over de kosten tot aan de eindbeslissing.

Dat de gedaagde, eischer tot vrijwaring, met betrekking tot den eisch, bij dagvaarding van 1 juni ingesteld, bij behoorlijk geregistreerd deurwaarders-exploit mede van 1 juni, den gedaagde tot vrijwaring op dezelfde gronden en op gelijke wijze als bij den eerstvermelden eisch, ter vrijwaring heeft opgeroepen.

Dat de gedaagde tot vrijwaring op de bekomene dagvaardingen procureur heeft gesteld en door denzelven ter rolle dezer regtbank doen verklaren, dat hij bereid is de vrijwaring, door den oorspronkelijken gedaagde verlangd, in beide zaken te verleenen;

dat de gedaagde en de gedaagde in vrijwaring den 10den juni incidenteel hebben geconcludeerd, om de beide gezegde regtsvorderingen, bij dagvaardingen van 1 mei en van 4 juni jl. aangebragt, als door dezelfde eischeren tegen dezelfde gedaagden, op denzelfden grond en tot hetzelfde einde ondernomen en alleen verschillende in het voorwerp, verknocht te verklaren, de voeging dier beide zaken te gelasten, alsmede dat over dezelve bij één en hetzelfde vonnis zou worden beslist, omtrent welke voeging de eischeren bij incidenteele contra conclusie acte hebben gevraagd zich niet tegen dezelve te verzetten, en welke voeging daarop door de regtbank is gelast.

Dat de gedaagde ter rolle van 17 juni heeft doen voordragen:

dat hij door den regter van Veluwenzoom den 5den van hooimaand 1809 is aangesteld tot koster, voorzanger en schoolmeester te Oosterbeek, met genot van zoodanige baten en profijten, als tot die bediening behooren, en die bediening op dienzelfden vijfden van hooimaand heeft aanvaard; dat tot de baten en profijten van die bediening onder anderen behooren: — het gebruik van het stuk lands en van het woonhuis in geschil; dat de eischeren bij hunne conclusie hunnen eisch niet hebben geregtvaardigd, en dien ten gevolge heeft geconcludeerd:

I. a. aan de eischeren hunnen ingestelden eisch te ontzeggen, of wel hen daarin niet ontvankelijk te verklaren;
b. de eischeren te veroordeelen in al de kosten van het regtsgeding, ook in die op de vrijwaring gevallen.

II. En voor het geval de regtbank de vorderingen, door eischeren tegen gedaagde ingesteld, geheel of gedeeltelijk mogt toewijzen:
a. het gedaagde gemeente-bestuur van Renkum te veroordeelen om hem te vergoeden alle kosten, schade en nadeelen daardoor door hem geleden en te lijden, zoo mogelijk in der minne, en bij ontstentenis daarvan, op de wettelijke wijze te vereffenen;
b. dat zelfde gemeente bestuur te veroordeelen tot vergoeding der proces-kosten, door gedaagde te dezer zake aanwend en aan de eischeren te voldoen.

Dat gedaagde tot vrijwaring, tenzelfden dage beweerende dat eischeren hunne vorderingen noch bij hunne dagvaardingen, noch bij hunne conclusiën hebben geregtvaardigd, heeft geconcludeerd: 1o. aan hem gedaagde tot vrijwaring acte te verleenen, dat hij de vrijwaring, door den oorspronkelijken gedaagde voor beide de voormelde vorderingen der eischeren verlangd, op zich neemt;
2o. aan de eischeren hunnen ingestelden eisch te ontzeggen, of te wel hen daarin niet ontvankelijk te verklaren;
3o. de eischeren te veroordeelen in de kosten van het regtsgeding, ook in die op de vrijwaring gevallen.

Dat eischeren daarop den 2den juli nader hebben voorgedragen: — dat het huis, door den koster bewoond, en het land, ter processe bedoeld, het eigendom der hervormde kerk te Oosterbeek zijn, van oudsher tot de kerkelijke goederen dier gemeente hebben behoord en als zoodanig zijn beheerd; dat blijkens een aantal overgelegde stukken, de eischeren van die goederen steeds de grondlasten hebben betaald, het gebouw voor hunne rekening tegen brandschade gewaarborgd en alle noodige reparatien aan hetzelve hebben laten bewerkstelligen, welke op vele rekeningen staan aangeteekend ten name van DE VRIES, een pleegzoon van den gedaagde, die met bewilliging van kerkvoogden de kosterij van 1822 tot 1839 heeft bewoond; dat zelfs voor weinige jaren eene som, welke voor eene aanzienlijke verbetering welke aan dat gebouw werd daargesteld, benoodigd was, door gedaagde aan de toenmalige kerkvoogden is verstrekt, onder verpligting hunnerzijds, om die som in jaarlijksche termijnen af te lossen, zoodat de tegenwoordige eischeren door dien gedaagde in regten zijn betrokken, tot teruggave dier gelden, als zullende zijn besteed aan de kosterij, in eigendom aan de kerk toebehoorende;

dat zoowel door al deze stukken, als door de erkentenis van den gedaagde, der eischeren eigendom is bewezen, waaruit het regt van eischen voortvloeit om de vrije beschikking over hun eigendom te reclameren, tenzij gedaagde aantoont daarop regten te bezitten;

dat deze gedaagde daarvan geenerlei bewijs heeft bijgebragt, en het ophouden zijner kerkelijke betrekking hem alle aanspraak op het gebruik dier goederen doet vervallen;

dat de actie in vrijwaring aan de eischeren vreemd is en behoort te blijven, en daarom nader hebben doen concluderen, dat het der regtbank moge behagen,
1o. aan hen te verleenen acte, dat zij zich geene partij stellen op den eisch in vrijwaring;
2o. aan hen hunne reeds genomene conclusie toe te wijzen;
3o. Subsidiair, voor het geval, dat dit mogt worden ontkend en de regtbank het bewijs mogt noodig achten, aan hen te verleenen acte, dat zij als daadzaak stellen om door getuigen, geschriften en alle andere in regten aannemelijke bewijsmiddelen te staven: »dat de eischeren en hunne praedecesseuren »gedurende meer dan 30 jaren anterieur aan de in»troductive dagvaarding dezer procedure, zoowel het »kostershuis als het ten processe bedoelde land heb»ben beheerd en alle lasten betaald."

dat de eischeren bij die conclusie hebben overgelegd, rekeningen en verantwoordingen van den administrerenden kerkvoogd te Oosterbeek, over 7 verschillende jaren van 836 tot en met 1846. — (allen door den ontvanger TROULJA te Arnhem "geregistreerd, »tegen »eenen gulden tien en een halve cent, *in debet* op 15 »juli 1850, in deel 26 folio 68 verso, vak 6, 7 folio »69 recto. vak 1, folio 68 verso vak 5, folio 69 »recto, vak 3, folio 69 recto vak 4 vak 2, vak 6 »recto, vak 7, recto vak 5, verso vak 1, 2, 3, 4, »5, en 6, folio 70, recto vak 1, en folio 69 verso »vak 7)" inhoudende door denzelven voldaan onderhoud van de kosterij, en door denzelven voldane grond belastingen en brandassurantie, alsmede door hem betaalde quitantiën voor 1827, 1829, 1830 en 1834, wegens reparatiën aan 't meestershuis, (ten genoemden dage en plaatse, mede *in debet* geregistreerd tegen 28 cents in deel 26 folio 70, recto vak 6, 2, 3, 4 en 5), en 22 kwitantiën van door hem betaalde grondbelastingen voor de kosterij van 1822 tot en met 1846, en 14 kwitantiën van door hem betaalde brandassurantie van af 1827 tot 1846, benevens een vonnis van het kantongeregt te Wageningen, en twee vonnissen van deze regtbank, allen van 1848, waarbij gedaagde de eischeren wegens onkosten, door hem gedaagde aan de kosterij te Oosterbeek besteed, aanspraak; —

zijnde gezegde 14 kwitantiën ten genoemde plaatse op 23 juli 1850, tegen 28 cents »*in debet* geregis»treerd, in deel 26 folio 75 verso vak 5, folio 75 »verso vak 4, folio 70 recto, vak 7, folio 70 verso »vak 1, folio 70 verso vak 2, 3, 4, 5, 6, 7, folio 71 »recto, vak 1, 2, 3, 4, 5 en 6.

Dat de gedaagde tot vrijwaring bij conclusie van 9 juli zich voor heeft behouden der eischeren nadere conclusie bij de pleidooijen te beantwoorden, en zich heeft bepaald acte te verzoeken, dat hij nog in het proces brengt een extract uit den perceelsgewijzen legger der gemeente Oosterbeek, betreffende sectie D No. 736, alsmede een extract uit de kadastrale kaart, betreffende hetzelfde perceel, voor zegel gezien en »geregistreerd te Arnhem 15 juli 1850, deel »26 folio 68 verso, vak 3, ontvangen voor regt 80 »cents met 38% eenen gulden tien en een halve »cent. — De ontvanger (get.) TROULJA."

Dat daarop de pleidooijen zijn gevoerd en daarbij gedaagde tot vrijwaring heeft gepleit, dat de eischeren optreden met de stelling, dat hun het huis en stuk land in geschil uitsluitend in eigendom behoort en dus eene rei vindicatio instellen;

dat gedaagde in vrijwaring zich moet bepalen tot bestrijding dier stelling, en dat dezelve gedaagde te dien einde beweert, dat de eischeren hun eigendom van het huis en land door de bewijzen van de door eischeren ten behoeve van dat huis en land gedane betalingen niet daarstellen, en dat hier aan geene verjaring te denken valt.

Wat het regt betreft:

Overwegende, dat het tusschen partijen vaststaat, dat de gedaagde den 5den van hooimaand 1809 door den regter van Veluwenzoom is aangesteld, tot koster, voorzanger en schoolmeester, met genot van zoodanige baten en profijten als tot die bedieningen behooren; dat gedaagde die bedieningen, ten gevolge van die aanstelling heeft uitgeoefend en dat gedaagde het gebruik van het land en huis in geschil, als belooning voor die bedieningen heeft genoten;

Overwegende, dat eischeren vorderen: dat de gedaagde, wegens het eindigen van deszelfs betrekking van koster, voorzanger en voorlezer, ophoudt het gebruik te genieten van gezegd huis en land, als zullende behooren tot die voordeelen, welke aan gedaagde, wegens deze zijne kerkelijke bedieningen waren toegestaan, zoodat hier te onderzoeken valt:
1o. Of gedaagde uit deszelfs bedieningen van koster, voorzanger en voorlezer wettig is ontslagen, en zoo ja?
2o. Of aan eischeren het regt toekomt, om van gedaagde, bij het eindigen van gezegde zijne bedieningen, het huis en land in geschil terug te vorderen.

Overwegende, dat in het algemeen nieuwe besturen, welke oude besturen vervangen, en alles wat den aan denzelven opgedragen werkkring aangaat, in de bevoegdheid treden dier oude besturen, zoodat op dien grond alreeds tot de bevoegdheid van eischeren, om gedaagde uit zijne kerkelijke bediening te ontslaan, zou besloten worden;

Overwegende dat, met betrekking tot het hier bestaande geval, het collegie van kerkvoogden door art. 53 van het reglement op de administratie der kerkelijke fondsen, enz. volkomen geregtigd is, alle kerkelijke dienaars, dus ook den koster en voorzanger, te ontslaan; terwijl aan hetzelve ook dat regt uitdrukkelijk wordt toegekend bij dispositie van den minister van de Zaken der Hervormde Eeredienst van 18 december 1846.

Overwegende, dat het eischend kerkbestuur krachtens die bevoegdheid den gedaagde van genoemde bedieningen heeft ontzet bij besluit van 9 november 1849, welk besluit op 10 november behoorlijk aan gedaagde is beteekend, en welk besluit, als zijnde door geene hoogere magt vernietigd, allezins kracht heeft, zoodat de gedaagde op dezen oogenblik moet worden gehouden van zijne betrekking van koster, voorlezer en voorzanger van de hervormde kerk te Oosterbeek, vervallen te zijn.

Overwegende, dat van het verlies dier bedieningen het onmiddellijk en natuurlijk gevolg is, het ophouden voor gedaagde van een gedeelte der voordeelen, aan gedaagde in zijne vereenigde burgerlijke en kerkelijke bedieningen vroeger toegestaan, daar men niet kan aannemen, dat die voordeelen aan gedaagde enkel werden toegestaan als schoolmeester, welke in de aanstelling van den regter van Veluwenzoom steeds laatst en *na* de andere bedieningen wordt genoemd en in geenen deele als koster en voorzanger, welke beide vooraf worden genoemd.

Overwegende, dat, indien diezelfde regter van Veluwenzoom had blijven bestaan, en den gedaagde uit al de bedieningen, waartoe gedaagde den 5den van hooimaand 1809 was aangesteld, had ontslagen, die regter uit kracht van dat ontslag alléén de ontruiming van het huis en het land in geschil had kunnen vragen, zonder genoodzaakt te zijn deszelfs regt van eigendom op gezegd huis en land te bewijzen, en zonder dat deszelfs eisch tot ontruiming als eene rei vindicatio zou zijn beschouwd; terwijl alsdan de regter van Veluwenzoom tot niets anders had kunnen gehouden worden, dan enkel om te bewijzen dat gezegd huis en land als belooning voor de bedieningen, waaruit ontslag was verleend, door den ontslagene werden genoten.

Overwegende, dat uit het vroeger geredeneerde volgt: dat elk van de besturen, op welke een gedeelte van de attributen van het regterambt van Veluwenzoom zijn overgegaan, bij het ontslaan uit eene betrekking, welke door dien regter is begeven, de goederen, welke krachtens die bediening door den ontslagenen dienaar werden gebruikt, evenzeer kan terugvorderen, als de regter van Veluwenzoom, zulks vroeger heeft kunnen doen, en zonder tot meerdere bewijzen van eigendom te kunnen worden genoodzaakt, dan aan dien regter vroeger konden worden opgelegd.

Overwegende, dat het in den aard der zaak ligt, dat bij het verdeelen tusschen het kerkelijk en burgerlijk bestuur van Oosterbeek van het toezigt en het gezag over de bedieningen van den gedaagde, elk dier besturen, indien het de goederen, aan die bedieningen verbonden, reeds niet vroeger beheerde, die goederen onder deszelfs beheer heeft genomen, hetgeen tot de gevolgtrekking leidt, dat de goederen, door gedaagde krachtens zijne gezamentlijke bedieningen genoten, door gedaagde genoten worden krachtens zijne kerkelijke of burgerlijke betrekking, al naar dat die goederen worden bevonden door het kerkelijk of burgerlijk bestuur te zijn beheerd.

Overwegende, dat uit dit alles volgt, dat de eischers ten opzigte van gedaagde kunnen volstaan met te bewijzen, dat de goederen in geschil zich onder het bestuur van eischeren bevinden.

Overwegende, dat reeds de benaming van kosterij; welke niet slechts bij eischeren, maar ook blijkens de overgelegde bescheiden, meest algemeen voor het huis in geschil, werd gebruikt, eene verknochtheid met de kerk aantoont, en uit die benaming alleen, zoo geene andere omstandigheden bekend waren, zou opgemaakt worden dat hetzelve huis tot de kerkelijke goederen behoorde en onder beheer was van eischeren.

Overwegende, dat de gedaagde zelf het beheer van eischeren van de kosterij vroeger niet in twijfel heeft getrokken, en blijkens de overgelegde vonnissen, eischeren als verantwoordelijk voor- en als eigenaren of beheerders van de kosterij, meermalen in regten heeft aangesproken.

Overwegende, dat verder uit de overgelegde stukken is gebleken, dat eischeren zich gedurende een groot aantal jaren als beheerders der kosterij hebben gedragen, zonder dat hunne bevoegdheid daartoe immer door gedaagde in vrijwaring, onder wiens oogen zulks geschiedde, en die er belang bij had, aan eischeren hun beheer, zoo dat onregtmatig was, te ontnemen, of wel zulks ook zijn moge, blijkt te zijn betwist.

Overwegende, dat het land in geschil steeds door eischeren wordt gemeld en in het proces voorkomt, als behoorende bij het kostershuis, en dat deze hoedanigheid van het land, noch door gedaagde, noch door gedaagde in vrijwaring, noch door eenige ten processe geblekene omstandigheid is weersproken.

Overwegende, dat, indien het gemeente-bestuur van Oosterbeek immer het beheer over het huis en land in geschil had uitgeoefend, daarvan wel eenige bewijzen zouden overig zijn, welke gezegd bestuur ongetwijfeld zou hebben voorgebragt of aangeboden voor te brengen, terwijl hetzelve gemeente-bestuur zelfs niet eenmaal heeft beweerd, dat het gezegd beheer bij hetzelve bestuur thans is, of vroeger immer is geweest, zoodat het gemis van zelfs eenige poging van het gemeente-bestuur, om aan te toonen het beheer van het huis en land in geschil, immer door hetzelve is uitgeoefend, mede leidt tot de gevolgtrekking, dat dat beheer nimmer bij het burgerlijk en derhalve steeds bij het kerkelijk bestuur is geweest.

Overwegende toch, dat het beheer van het huis en land in geschil, of bij het kerkelijke, of bij het gemeente-bestuur van Oosterbeek moet behooren, en daar aan geen derde wordt gedacht en dus uit de omstandigheid, dat door een dier beide besturen dat beheer niet wordt uitgeoefend, noodwendig volgt, dat hetzelve beheer zich bij het andere bestuur bevindt; —

Overwegende verder, dat ook daarbij de vrijwaring is gevraagd en verleend, niet omdat beweerd wordt, dat de beschikking over het huis en land in geschil aan het burgerlijk bestuur behoorde, doch op grond, dat de voordeelen, vroeger door het bestuur, hetwelk burgerlijk en kerkelijk gezag vereenigde, toegekend, ook na scheiding dier beide magten, slechts door dezelve vereenigd konden worden ontnomen, zoodat bij het verleenen van gezegde vrijwaring, gedaagde in vrijwaring zelf evenmin als gedaagde schijnt te hebben betwijfeld, dat het beheer over gezegd huis en land aan eischeren behoorde;

Overwegende, dat gedaagde in vrijwaring zich niet heeft gesteld tegenover eischeren door of de zaak over te nemen, of zelf regt van eigendom of van beheer op het huis en land in geschil te beweren, doch zich heeft bepaald, zich bij de conclusie en middelen van verdediging van den gedaagde te voegen, zoodat deszelfs vrijwaring geene andere uitwerking kan hebben dan om gedaagde, ingevolge de door gedaagde in vrijwaring bij conclusie op zich genomene verpligting, voor de gevolgen eener veroordeeling schadeloos te stellen.

Overwegende, dat het dertigjarig beheer, en betaling van lasten door eischeren, waarvan eischeren ingeval van ontkentenis het bewijs hebben aangeboden, meer is dan door eischer behoeft te worden bewezen; dat echter hetzelve dertigjarig beheer en betaling van lasten, noch door gedaagde, noch door gedaagde in vrijwaring is ontkend, en daardoor op zijn minst een groot vermoeden voor hetzelve is ontstaan.

Overwegende dat, wat er ook zij van dat dertigjarig beheer, uit al het voergaande volgt, dat het huis en land in geschil, door eischeren worden beheerd en door gedaagde, krachtens zijne vroegere kerkelijke bediening werden bewoond en bebouwd, zoodat het door eischeren verder aangeboden bewijs, overtollig wordt.

Regtdoende in naam des Konings.

Verleent aan partijen de door dezelve gevraagde acte.

Verstaat, zonder aan eischeren het door hen aangeboden bewijs op te leggen, dat gedaagde was onbevoegd ...

1o. Om het land, behoorende bij het kostershuis en gelegen te Oosterbeek, en belend ten oosten het pastorij-land, ten zuiden den heer J. J. C. GALJMANS, ten westen H. HOOIJER en ten noorden G. GERRITSEN in het voorjaar van 1850, weder te aanvaarden, te doen bearbeiden en bezaaijen;

2o. Om het kostershuis na mei 1850 te blijven bewonen.

Veroordeelt den gedaagde:

1o. Om binnen acht dagen na insinuatie van dit vonnis, het voormelde land te ontruimen en ter vrije beschikking van de eischeren te stellen; met magtiging op de eischeren om, bij faute van dien, die ontruiming door eenen deurwaarder, houder van dit vonnis, des noods met werklieden geassisteerd, ten koste van gedaagde te doen bewerkstelligen;

2o. om gezegd huis binnen 24 uren na beteekening van dit vonnis met de zijnen en al het zijne te ontruimen en ter vrije beschikking van eischeren te stellen; met magtiging op de eischeren om, bij gebreke om daaraan te voldoen, hem door eenen deurwaarder, houder van dit vonnis, des noods met den sterken arm dat huis te doen ontruimen en hem met de zijnen met al het zijne op den openbaren weg te zetten.

3o. aan eischeren te vergoeden alle kosten, schade en nadeelen, door zijne beide gezegde wederregtelijke handelwijzen ten opzigte van gezegd land en huis bij eischeren steeds geleden of nog te lijden; het bedrag nader bij staat op te maken en te vereffenen volgens de wet.

4o. in al de kosten van het regtsgeding op den oorspronkelijken eisch gevallen.

Verklaart dit vonnis dadelijk uitvoerbaar, niettegenstaande hooger beroep en zonder borgstelling.

Veroordeelt gedaagde tot vrijwaring

1o. om aan gedaagde te vergoeden

a. alle kosten, schade en nadeelen, welke gedaagde door of ten gevolge van deze veroordeeling mogt komen te lijden, zoo mogelijk in der minne en bij onstentenis daarvan, op de wettelijke wijze te vereffenen.

b. de proceskosten, door gedaagde te dezer zake aangewend en aan eischeren te vergoeden;

2o. en al de kosten van het geding tot vrijwaring.

Aldus gewezen bij de heeren mrs. BAHUIJS, praesd. regter, VAN ECK en VAN OVERVELD, regters, en uitgesproken ter openbare teregtzitting van de regtbank voornoemd, heden den 12 september 1850.

Correspondentie.

Het stuk gedagteekend *Arnhem*, *12 oct. 1850*, X X X, wordt niet geplaatst.

Advertentiën.

Burgerlijke stand.

ZUTPHEN:

Van 3 tot en met 9 oct.

Gehuwd: J. Siebers, wed. van M. Jansen, 24 j., met H. Hasselman, bijna 27 j.

Bevallen: D. A. op ten Noort, geb. Nederburgh, D. — A. v. d. Pol, geb. Geerts, D. — F. v. ...ben, geb. ten Hietbrink, D. — M. Schra, ... Meijer, D. — G. Wesselink, geb. Schoppers, Z. — C. J. Maatman, geb. Lugtenbarg, D. — B. V... geb. Nijkamp, D. — D. Koorenblik, geb. Asselaar...

Overleden: J. G. Makkink, bijna 9 m. — ... Klinkien, huisvr. van J. v. Oosten, 50 j. — B... Pacqué, 18 j.

APELDOORN:

Van 4 tot en met 11 oct.

Gehuwd: G. Westenbroek, 46 j., met J. He... 24 j.

Overleden: S. Koldewijn, 2 m.

Bevallen: M. Brink, geb. Jochems, Z. — D. ...nekoek, geb. Knippenberg, D. — M. Aarnink, geb. Mulder, D. — H. Fiets, geb. Winter..., D. — A. Bourgonje, geb. Buitenhuis, Z. — ... Duren, geb v. Egteren, doodgeb. D.

Waterhoogte te Arnhem.

15 Oct. 1 El 7 Palm 6 Duim; gew. 0 D. get. 3...

... courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels ... elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.